Ao. 1858. Donderdag

No. 66. 3 Junij.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 2 Junij 1858.

Bij Koninklijk Besluit van den 7 April d. j. No 50, is tot Predikant bij de Hervormde Gemeente in het district *Nickerie* benoemd, de Heer G. L. Batenburg, Candidaat tot de Heilige dienst bij het Provinciaal Kerkbestuur van *Noord Brabant.*

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 31 Mei 1858.

[6822] Alzoo bij het Bestuur het verzoek is gedaan, om den slaaf *Joseph*, geboren in 1826, moedersnaam *Coba*, van den naam van plantage *Kleinhoop*, gelegen in de divisie *boven Cottica en Perica* af- op dien van Martha Zweever voor den vrijdom te doen overschrijven.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten redenen van bezwaar daartegen te hebben in de gelegenheid gesteld, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie aanteekening ter Gouvernements-Secretarie te doen.

De Gouvernements Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 2 Junij 1858.

(6820) Alzoo bij het Bestuur het verzoek is gedaan om de slavin *Paulina*, geboren in 1820, moedersnaam *Lucretie*, van den naam van Plantage *Vreeland*, gelegen in de divisie *boven Suriname* en *Thorarica*, af- op dien van M. J. Houthakker voor den vrijdom te doen overschrijven.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten redenen van bezwaar daartegen te hebben in de gelegenheid gesteld, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie aanteekening ter Gouvernements-Secretarie te doen.

De Gouvernements-Seretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie. Aanzoek voor Vrijgoving.

1858.

27 Mei. Van het slavenkind *Charlotte*, geboren in 1858, dochter van *Merij*, toebehoorende voor den vrijdom aan L. F. T. Schmidt zich teekenende L. Schmidt.

27 Mei. Van de slavin *Amalia* of *Michilla*, geboren in 1802; wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan J. L. C. Temmens.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Derde Afkondiging.

Gouvernements-Secretarie. Post-Kantoor.

De op **Zaturdag** den 5den dezer, per de koloniale Schoener *Coronie*, kapt. L. WILDSCHUT, via *Coronie* en *Nickerie* naar *Demerarij*, te verzenden Brievenpakketten, zullen op dien dag des middags ten **12 URE** worden gesloten.

Paramaribo, den 1 Junij 1858.
De Ambtenaar tijdelijk belast met de Posterij,
E. C. WESENHAGEN.

Paramaribo, den 2 Junij 1858.

[6833] Alzoo de onderstaande personen, zich tot het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* hebben gewend, ter bekoming van voorloopige uitbetaling hunner hierna te vermeldene vorderingen, als:

a. de Weesmeester dezer Kolonie als waarnemende de belangen van de minderjarigen J. S. A. M. Duncan, P. Rucker, J. P. Arrias, de kinderen van G. Francke legatarissen van J. G. W. Telting, P. H. Philips, H. F. Philips en J. F. Philips voor zijne vordering ten laste den boedel P. A. J. du Bus, zich geschreven hebbende Pierre du Bus.

b. P. H. Gaijkema voor zijne vordering ten laste de plantage *Concordia*, aangekomen hebbende de boedels Salomon de la Parra en S. H. de la Parra.

Zoo wordt daarvan mits deze aankondiging gedaan ingevolge art. 4 der Publicatie van den 5n. December 1843 (G. B. No. 8).

De Secretaris bij het Collegie voornoemd,
J. ELLIS.

(6689) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 4 Junij 1858, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

De Centraal Fabriek cum annexis, op de Plantaadje *Buitenrust*, aankomende de Erven van W. Jackson en wed. W. Jackson.

Paramaribo, den 2 Junij 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

[6835] De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie Suriname, zal op Vrijdag den 4n. Junij 1858, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

De *helft* in het Huis en Erf aan de *Wageweg straat*, La. A No. 275, aankomende M. A. Castagne, als voor de *helft* erfgename van den boedel J. Castagne.

Het Huis en Erf La. A No. 275, voor de helft aankomende M. H. Castagne.

Het Huis en Erf La C No. 1256, aankomende F. Williams.

Den slaaf Johannes, aankomende den boedel J. Valois.

Den slaaf Christiaan, aankomende M. E. Thijn.

Den slaaf Harlequin, aankomende den boedel F. van Stieler.

De slaven Jacobus en Sophia, aankomende boedel C. L. Reijeg.

De slaven Josephina, Susanna, Finisie en Marius, aankomende S. J. Nahar.

De slavin Albina, aankomende A. T. H. Nederbiel.

De slavinnen Elisabeth en Constance, aankomende boedel M. van Mulier.

De slaven Johannes, Antonie en Mietje, aankomende F. C. Dietz.

De slaven: Johanna, Jannie, Josep en Marius, aankomende F. A. C. Dompig.

De slaven: Marjus, Thomas, Kwasiba, Philida, Georgtina, Constant, Linda, Anna, Rudolph en Adolph, aankomende R. Arrias geboren de la Parra.

De slaven Bijman en Daniel, aankomende J. G. Heinze en kinderen.

De slaven Frans, Charlotte, Charles, Jan Theodorus en Christiaan, aankomende E. Rustveld.

De slaven Geduld en Lena, aankomende Weduwe A. R. de Meza.

De slaven: Cornelis, Jacob, Adolph, Lodewijk, Lucretie, Seraphina, Filida, Floortje, Antje, Constantie, Paulina, Albertina, Julius, Adriana, Adolphina en Mathilda, aankomende J. C. Nassij nom. uxoris.

De slaven William, Hendrie, Eduard, Rudolph, Karel, Cornelia, Leentje, Sophia, Heintje, Marius, Richard en Amalia, aankomende Weduwe Delmonte geboren Ezechiels.

Paramaribo, den 2 Junij 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

(6688) De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 11 Junij 1858, publiek bij executie verkoopen:

Vier en dertig SLAVEN, aankomende Ferrand Whaley en Jan Hudig te *Rotterdam*.

Paramaribo, den 2 Junij 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

(6687) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie Suriname, zal op Vrijdag den 11den Junij 1858, publiek bij executie verkoopen:

De Plantaadje **Somerzorg** cum annexis,
De Plantaadje **Driesveld** cum annexis,
beiden gelegen in de Tapoeripa kreek, en
Den verlaten Grond **Blokkenbosch** cum annexis, gelegen in de Hoer Helena kreek, allen aankomende Ferrand Whaley en Jan Hudig te *Rotterdam*.

Paramaribo, den 2 Junij 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

Edictale Citatie.

(6834) De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, dagvaart bij deze alle bekende en onbekende Crediteuren:

Van Adriaan François Lammens Junior, wegens het provenue van het op den 29 Januarij 1858, bij Executie verkochte Huis en Erf aan de *Burenstraat* La. D No. 149, aangekomen heb bende A. F. Lammens Jr. voornoemd.

Om te compareren of gemagtigden te zenden ter Præ et concurrentie rolle van het Geregtshof voornoemd, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 25 Junij 1858, des voormiddags om *acht* uur, ten einde aldaar te zien dienen van *Eerste Verstek*, voorts hunne sustenuen van Præ et concurrentie op te geven, en wijders met den Impetrant voort te procederen als naar regten.

Opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, is deze gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan Paramaribo den 31 Mei 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

NIEUWSTIJDINGEN.

Nederlanden.

De staatscommissie, ingesteld bij Zr. Ms. besluit van 16 Junij 1857, no. 90, op het adres van F. H. van Vlissingen en negen anderen, betreffende Europesche kolonisatie in Ned. Indie (bestaande uit de heeren Rochussen, voorzitter, A. L. Weddik, A. E. Mackay, B. W. A. E. Sloet, P. Jeekel, F. C. Donders, Andressen, Gallois, J. J. Willer, M. G. van Heel en H. Rochussen, secretaris) heeft, zoo als bekend is, haar verslag aan den koning uitgebragt. Het eerste hoofdstuk van dat verslag behelst een onderzoek naar de in het verzoekschrift van Van Vlissingen ontwikkelde denkbeelden. Daarin wordt in eene beschouwing getreden van den maatschappelijken toestand van Nederland, van de politieke gesteldheid der buitenbezittingen in Nederl. Oost Indie, met betrekking tot Europesche kolonisatie. Verder wordt eene berekening gemaakt van het voordeel, dat uit den arbeid der kolonisten zou kunnen getrokken worden, wordt onderzocht en de geschiktheid van het klimaat, uit het oogpunt der wetenschappen en der ervaring, wordt eene geschiedenis geschetst van de proeven van Europesche volkplanting in tropische gewesten en worden bijzondere beschouwingen kenbaar gemaakt over vestiging op tafelland of berghoogten. In het tweede hoofdstuk worden onderzocht de in het verzoekschrift van F. H. van Vlissingen c. s. vervatte voorstellen, en wordt een advies gegeven, omtrent de te nemen beschikking. De staatscommissie draagt Zijne Majesteit voor den heer van Vlissingen c. s. in beschikking op hun verzoekschrift, te kennen te geven: 1o. dat hunne voorstellen, zooals zij zijn liggende, worden gewezen van de hand; 2o. dat, wanneer desniettemin adressanten wenschten over te gaan tot het nemen eener proeve van volkplanting op kleine schaal met eigene middelen, op zoodanig punt en onder zoodanige voorwaarden als bij de regering geen overwegend bezwaar vindt, zij bereid is daartoe toestemming en hare bescherming te verleenen; 3o. dat, voor zooveel betreft het toelaten van Nederlanders, die op eigen kosten naar Boeroe of andere daartoe te bestemmen gedeelten van Ned. Indie wenschen te vertrekken, en zich daar te vestigen tot uitoefening van eenigen tak van landbouw of nijverheid, het in de bedoelingen der regering ligt, daartoe ruime gelegenheid aan te bieden.

Daarna overgaande tot de beschouwing der middelen, welke kunnen leiden om de ontwikkeling der zedelijke en stoffelijke belangen der buitenbezittingen in Ned. Indie, in verband met die van het moederland, te bevorderen, — raadpleegt de staatscommissie het doel, dat men zich voorstelt en de middelen tot zedelijke en stoffelijke ontwikkeling der inlandsche bevolking; gaat zij na het handelsstelsel en tarief der inkomende en uitgaande regten; onderzoekt zij de middelen tot ontwikkeling van de buitenbezittingen, in het belang van het moederland in het algemeen; geeft zij een kort overzigt over de voorwerpen, welke voor particuliere ondernemingen hoofdzakelijk in aanmerking komen; wijst zij op de voortzetting van onderzoekingen en komt zij tot de conclusie, dat het geenszins in hare bedoeling kan liggen, al de door haar aangegeven en aanbevolen middelen op eens aan te wenden, wijl het daartoe der regering aan geld, aan geschikte personen ter uitvoering en aan tijd ter gezette overweging zou ontbreken. Daarentegen ligt het in hare denkbeelden, dat wel het stelsel worde aangenomen en de middelen, die tot de uitvoering daarvan moeten strekken, worden vastgesteld, maar dat die uitvoering geleidelijk en achtereenvolgens plaats hebbe, in verband met de algemeene en bijzondere omstandigheden en toestanden, welke er invloed op kunnen of moeten hebben. Maar vooral meent de staatscommissie met het uiten van den dringenden wensch te mogen eindigen, dat de eenmaal aangenomen beginselen als vaststaande zullen worden beschouwd en gehandhaafd, en niet dan om zeer gewigtige redenen zullen worden gewijzigd, laat staan verlaten. Niets toch heeft de ontwikkeling van de Overzeesche bezittingen van den staat meer tegen gehouden, dan de wisseling van inzigten en het wijzigen van stelregels van bestuur, welke zoo vaak hand aan hand zijn gegaan met de wisseling van de personen die, hetzij in Nederland, hetzij in Indie, hetzij in bepaalde gedeelten daarvan, door hooge dienstbetrekking opvolgend tot deelname aan het bestuur van die gewesten geroepen zijn geweest. — Bij dit hooggewigtige rapport zijn een zevental belangrijke bijlagen gevoegd.

— Uit brieven, uit Havana ontvangen, vernemen wij het vergaan van het te Rotterdam te huis behoorende fregatschip *Admiraal Zoutman*, kapt. G. H. Sprenger van Eijk. Dit schip, den 11den Maart van Havana, via Cork, naar Rotterdam vertrokken met 700 tons suiker en andere goederen, werd in den nacht van den 15den door hevigen wind en stroom naar de kust van Florida afgedreven, waar het in weerwil van de ijverigste pogingen van den kapitein en de bemanning, weldra op strand werd geworpen.

Te naauwernood hadden de 21 ongelukkigen, die zich aan boord bevonden, den tijd met eenige provisien, wapenen, ammunitie en kleedingstukken, hun leven in de booten te redden. Ongelukkiglijk belette de hevige golfslag de booten den wal te bereiken, zoodat de schipbreukelingen ze moesten verlaten om aan wal te kunnen komen. Het mogt hun echter later gelukken weder in het bezit te komen van de provisien enz., welke de zee met de booten op het strand wierp.

Bij het aanbreken van den dag was van het schip niets meer dan eenige wrakstukken over. De ongelukkige schipbreukelingen waren reeds den eersten dag na hunne landing aan de aanvallen van beeren en andere wilde dieren blootgesteld. Gedurende hun verblijf aan de kust, van welke zij zich niet wilden verwijderen in de hoop van een schip te zien opdagen, dat hun te hulp zoude kunnen komen, doodden zij twaalf beeren, drie wolven, benevens panthers en krokodillen.

Zij vonden de overblijfselen van vijf andere schepen, welke schipbreuk hadden geleden, 19 lijken en een graf dat eerst kort te voren gegraven scheen, waarop een stuk lei was geplant, waarop de naam geschreven was van kapitein Adams. Eindelijk na een vreesselijk lijden van negen dagen, werden de ongelukkigen opgemerkt door de *Daniel Webster*. De gezagvoerder van die stoomboot, kapt. Miner, liet de machines dadelijk stoppen en nam de schipbreukelingen aan boord, met welke hij den 26sten te Havana aankwam. Men kan niet te zeer het gedrag van kapitein Miner prijzen, die de geredden alle hulp verleende, welke hun ongelukkige toestand verdiende.

Gemengde Berigten.

De Koning van Pruissen blijft in beterschap toenemen.

De Pruissische Kamers zijn den 27n April gesloten, na hare beraadslagingen ten einde gebragt te hebben over de wet op de verhooging der belasting op de beetwortelsuiker en der invoerregten op de vreemde suikers. Een amendement van den heer Reichensperger, volgens hetwelk de opbrengst uit de verhooging voortvloeijende, aangewend zal worden tot vermeerdering van het tractement der lagere ambtenaren, werd met 160 stemmen tegen 117, en daarna het voorstel der regering tot verhooging dier belasting met 173 stemmen tegen 93 aangenomen.

— Een groot plan houdt Duitschland bezig: de directe vereeniging van de Oostzee met de Zwarte Zee, nl. door het graven van een kanaal uit de San, in Gallicie, in de Dniester.

— In Hannover wint de reactie langzaam maar zeker veld. De eed der staatsdienaren op de grondwet is o. a. reeds afgeschaft. Geen oppositie in de kamer mogt baten. Evenmin hielp het dat zich stemmen verhieven tegen het nieuwe voorschrift, dat bijna alle rijks-ambtenaren het verlof der regering noodig hebben om een huwelijk aan te gaan; dat de dienaren des konings gehouden

zullen zijn zich in en buiten de dienst zoodanig te gedragen, als met de verhouding van zulk een' dienaar tot de regering overeenkomstig is en meer andere bepalingen van dien aard. Aandacht verdient, dat alle ambtenaren, die zitting in de kamer hebben, voor de voordragt der regering stemden!

— Naar men verneemt verkeert de jeugdige prinses van Pruissen, dochter van H. M. Victoria, in gezegende omstandigheden.

— Men zegt ook dat de Koningin zich in gezegende omstandigheden bevindt

— De reactionaire partij heeft in Spanje eene zegepraat behaald. De regering had namelijk reeds voor geruimen tijd vergunning verleend tot oprigting van een standbeeld voor Mendizabal, den man, die in der tijd als minister van finantien zeer veel heeft gedaan ter betere regeling van Spanjes geldelijke aangelegenheden, en als lid der progressistische partij, tevens voor den troon van koningin Isabella. Aan dit standbeeld nu, waarvan de werkzaamheden bereids een' aanvang genomen hadden, ergerde zich de reactionnaire partij en zij rigtte in den senaat dienaangaande eenige interpellatien tot den president van den ministerraad, den heer Isturitz, die echter zelf met het plan ingenomen was. De meerderheid van het kabinet scheen evenwel van een ander gevoelen te zijn, want de minister van binnenlandsche zaken heeft in de zitting van den senaat op 11 dezer medegedeeld, dat eerbewijzen, zoo als het oprigten van een standbeeld, niet anders dan bij eene speciale wet kunnen verleend worden. De werkzaamheden worden derhalve vooreerst gestaakt. Men verwondert zich dat de heer Isturitz, na hetgeen ten deze voorafgegaan was, niet besloten heeft zijn ontslag in te dienen.

— Op klaarlichten dag is in een der drukst bezochte straten van Madrid een moordaanslag gepleegd op den kolonel Verdugo lid der Cortes en tevens een der ijverigste aanhangers van de liberale partij. Men verneemt daaromtrent de volgende bijzonderheden:

De kolonel begaf zich 's middags tegen 12 ure naar het congres der afgevaardigden. toen hij midden op straat werd aangesproken door zekere Ribera, vroeger agent der geheime politie en tevens iemand, die zeer ter kwader naam bekend staat. Deze riep den kolonel ter zijde op den stoep van een huis, waar hij hem na eene korte woordenwisseling, een dolk in de borst stiet. De kolonel werd onverwijld in een naburig huis opgenomen, waar alle middelen der kunst tot zijn behoud werden aangewend, doch zonder dat er van deze en, volgens de verklaring der geneeskundigen, ook zonder dat er van later aangebragte hulp, nog eenig gunstig gevolg te hopen is. Gelukkig dat de policie nog spoedig genoeg bij de hand was, om ten minste den moordenaar te kunnen vatten en ofschoon deze zich vrij behendig van zijn wapen wist te bedienen, om de agenten van zich af te werden, mogt het toch een officier der gendarmerie na eene cordate poging gelukken, hem in arrest te nemen. Het voorval heeft in de stad en vergadering der Cortes een pijnlijken en diepen indruk te weeg gebragt. De kolonel was sedert twee jaren gehuwd met de gravin Gertrudis Gomez de Avellaneda wier poëtische werken in Spanje tot de meest gevierde der hedendaagsche litteratuur behooren.

— De Deensche Sondtol is bij koninklijk besluit met den 1n. April opgeheven verklaard.

— Met het laden van den kabel voor den transatlantischen telegraaf wordt geregeld voortgegaan, zoo dat men gelooft dat de *Agamemnon* binnen veertien dagen daarmede gereed zal zijn.

Uit de St. Thomas Courant van den 7n. April jl., verneemt men dat Z. Exc. Philip Edmund Woodehouse, Gouverneur van Britsch Guijana, vergezeld van ZEd. Echtgenoot, aldaar was aangekomen, aan boord van het koninklijk stoompakket Orinoco, om met het Eng. stoomkorvet Tartar, kommandant Dunlop, naar Venezuela te vertrekken, ten einde in commissie de grensscheiding tusschen die Republiek en Britsch Guajana te regelen.

Banquet aan den Hertog van Malakoff, te London, op den 22sten April jl.

Er waren 130 personen tegenwoordig. De maarschalk was geplaatst ter regterzijde van den hertog van Cambridge, die bij deze gelegenheid het presidium waarnam en aan wiens linkerzijde de admiraal graaf van Hardwicke gezeten was. Bij het dessert heeft de hertog van Cambridge een toast ingesteld op H. M. koningin Victoria, waarin het volgende voorkwam: » Ofschoon dit feest in zeker opzigt slechts moet beschouwd worden als zijnde van particulieren aard, zoo is het daarom niet minder van groot algemeen belang, omdat het ten doel heeft den hertog van Malakoff bij zijne aankomst in Engeland welkom te heeten." Nadat deze toast door de geheele vergadering met luide toejuiching begroet was vatte de spreker op nieuw het woord op en zeide: » Ik ben verzekerd, dat aan den tweeden toast, dien ik wensch in te stellen, hetzelfde onthaal zal ten deel vallen. Ik stel voor, dien te wijden aan HH. MM. den keizer en de keizerin der Franschen." (*daverende toejuiching*). » Uit de wijze waarop die toast ontvangen wordt" vervolgde spr. » zal het mijnen vriend den hertog van Malakoff overtuigend blijken, dat de naam van den keizer der Franschen op zich zelf reeds voldoende is, om hier te lande de vriendschappelijkste en warmste gevoelens op te wekken. Welke politieke nuances onder ons mogen bestaan, — en ik twijfel niet of alle politieke gevoelens zijn hier in deze vergadering vertegenwoordigd — zoo is er onder ons niemand te vinden, die zich niet verheugt dat de keizer en de keizerin door de zorg der Voorzienigheid, zijn ontkomen aan den jongst moorddadigen aanslag, waaraan zij hebben ten doel gestaan. (*Toejuiching*). Voor mij zelven gevoel ik bovendien nog eene bijzondere voldoening bij het uitbrengen van dezen toast; want indien ooit iemand met de attentie van Zijne Keizerlijke Majesteit is vereerd geworden, dan ben ik het. Onder allerlei omstandigheden heb ik de eer gehad den keizer in persoon te spreken en zelfs zeer intime conversatien te houden; ik kan de verzekering geven, dat Zijner Majesteits woorden en gevoelens ten volle overeenkomen met de meening, die hij openlijk heeft uitgesproken over de hooge waarde van het tegenwoordig verbond tusschen Frankrijk en Engeland. (*daverende toejuiching*). De keizer hecht aan dat verbond het hoogste belang; hij begrijpt er het belang van, zoowel in tijd van vrede als van oorlog, en met het grootste genoegen herinner ik mij den dag waarop hij de hoop heeft te kennen gegeven, dat dit verbond door alle eeuwen heen moge gevestigd blijven. (*Toejuiching*). Ofschoon er dan ook verschil van gevoelens moge bestaan, — en dat verschil is onvermijdelijk, — zoo vertrouw ik toch, dat die alliantie zal blijven bestaan en zich zal weten te handhaven in het belang der geheele wereld." Nadat ook deze toast door de levendigste toejuiching was gevolgd, werd die door den hertog van Malakoff aldus beantwoord: » Mijnheer de hertog en verdere dischgenooten! de toast door u aan den keizer en de keizerin toegebragt, zal hun hoogst aangenaam zijn; deze mijne overtuiging is gegrond op de daarmede overeenstemmende woorden, mij door mijnen souverein toegevoegd, op het oogenblik dat ik afscheid nam, om naar de kusten van oud Engeland te stevenen." (*Daverende Toejuiching*).

Nadat de hertog van Cambridge voorts nog eenen toast had uitgebragt op prins Albert, den prins van Wallis en verdere leden der koninklijke familie, aan welke toasten insgelijks alle eer werd bewezen, stelde hij voor een dronk te wijden aan den hoogen gast, den hertog van Malakoff. De spr. zwaaide hem bij deze gelegenheid in uitvoerige bewoordingen een uitbundigen lof toe, zoowel wegens zijne persoonlijke hoedanigheden als wegens zijne houding in den oorlog tegen Rusland en en voegde er bij: » Onze doorluchtige gast heeft lang met de Britsche armee in betrekking gestaan en hij heeft dus in persoon de waarde van het Fransch-Engelsch bondgenootschap kunnen beoordeelen. Ik houd het staande, dat het op beide natien, zoowel in oorlogs- als in vredestijd, even gunstig werkt, en dat ook beider pligt is, alle omstandigheden aan te grijpen, om een verbond, dat zoozeer aan de belangen der wereld bevorderlijk is geweest, steeds meer en meer te bevestigen." (*Toejuiching.*) » In dit gevoelen, en ik geloof dat ieder ingezetene des rijks daarmede instemt, strekt het mij tot genoegen, het presidium te mogen waarnemen in eene vergadering, waarvan alle leden welwillend vereenigd zijn, om eere te geven aan hem, wie eere toekomt." (*Levendige Toejuiching.*)

De maarschalk gaf hierop ten antwoord: » Mijnheer de hertog en mijne heeren genoodigden! Ik gevoel mij ten hoogste verpligt voor de welwillende bewoordingen, mij door u toegesproken, en betuig u daarvoor mijnen opregten dank. Door mijne verschijning in uw midden vertrouw ik de beide natien het roemrijkste tijdpunt van haar verbond herinnerd te hebben; en geloof mij, dat ik niets vuriger verlang, dan hier als het sijmbool eener loijale, waardige en standvastige politiek beschouwd te worden." (*Toejuiching.*) » Mijne daden zullen altoos blijken vrij te zijn van nevenbedoelingen en ik zal hierbij vasthouden aan het grootsche denkbeeld, dat — na zoo overvloedige gelegenheid gehad te hebben, om dit verbond zoowel op zich zelf als in wederzijdsche betrekking te leeren hoogschatten, — eene hechte en duurzame alliantie tusschen twee groote natiën aan beiden de verpligtingen oplegt van te zorgen, dat de eer der eene nooit aan die der andere worde opgeofferd. Ik reik u bij mijne komst de hand van vriendschap; ik kom vol eerbied voor uwe instellingen en uwe geëerde vorstin. Nog eenmaal verklaar ik, mij van ganscher harte te vereenigen met den toast aan haren koninklijken persoon toegebragt, en mijnen dronk te wijden aan Engelands welvaart en aan de voortduring van het verbond met het rijk, hetwelk ik de eer heb in uw midden te vertegenwoordigen." (*Herhaalde Toejuiching*).

De hertog van Cambridge liet in zijn daaropgevolgden toast aan de land- en zeemagt der beide vroeger elkander vijandige en toch elkander hoogschattende natien de hoop uitkomen, dat beide mogendheden, na vroeger met elkander geworsteld te hebben, voortaan vrienden zullen blijven; waarop de maarschalk antwoordde: » De land- en zeemagt der Franschen zullen niet ongevoelig zijn voor zulk eene loijale loftuiting; integendeel, zij zullen bij de schoone herinneringen, die daarmede door u zijn opgewekt, versterkt worden in hunne hoogachting voor de land- en zeemagt van Groot Brittannie."

Nadat de hertog van Cambridge nog eenige woorden had gezegd over de wederzijds bewezen diensten der beide legers op hetzelfde slagveld, roerde de maarschalk eenige herinneringen aan uit zijne vroegere krijgskundige loopbaan tijdens den oorlog in Rusland, die insgelijks den levendigsten bijval vonden en eindigde met eenen toast op den hertog van Cambridge uit te brengen, waarvoor deze eene waardige dankbetuiging uitsprak.

Vóór het verlaten der zaal verontschuldigde zich de maarschalk over zijne weinige kennis der Engelsche taal, doch zeide er bij, dat zoo

hij alles niet woordelijk had verstaan, hij toch alles ten duidelijkste begrepen en gevoeld had, waarna hij verzocht den hertog van Cambridge de hand te drukken, hetwelk hij hoopte dat voor alle aanwezigen zou mogen gelden.

Dit incident bragt een ware geestdrift te weeg.

De Wet op het Lager Onderwijs.

(*Vervolg van ons vorig No.*)

Eene andere bemoeijing, aan de gemeentebesturen opgedragen, is de benoeming, de schorsing, het ontslag en de behoorlijke bezoldiging der onderwijzers aan de openbare scholen. De wetgever heeft ook hier weder geheel de belangen van het onderwijs voor oogen gehad. Daarom wil hij, dat, waar het getal leerlingen op eene school meer dan zeventig bedraagt, de hoofdonderwijzer zal worden bijgestaan door een kweekeling — dat is door iemand die den ouderdom niet bereikt heeft om zijn examen als hulponderwijzer af te leggen, maar die intusschen bij het onderwijs behulpzaam is; — dat hij, wanneer dat getal meer dan 100 beloopt, door een hulponderwijzer, en wanneer het meer dan 150 beloopt, door een hulponderwijzer en een kweekeling zal worden bijgestaan.

Het beginsel der wet is alzoo, dat er voor elke 50 leerlingen een onderwijzer zal gesteld worden. De algemeene toepassing hiervan zal ongetwijfeld eene groote verbetering van het bestaande zijn. Hoevele scholen treft men niet aan, waar een onderwijzer zich met de zorg over 70, 80, ja 100 en meer leerlingen belast ziet. De meerdere kosten uit de wet voortvloeijende, worden gewis rijkelijk vergoed door het betere onderwijs. Niet alleen door deze meerdere hulp, maar vooral ook door verbetering van het lot der onderwijzers heeft de wetgever gunstig op het volksonderwijs trachten te werken. Hij heeft verbetering en uitbreiding van het openbaar onderwijs ook trachten te erlangen, door verheffing van den onderwijzersstand. Treurig is het lot van dezen in de laatste jaren geweest, en de verslagen over het onderwijs, door de regering jaarlijks openbaar gemaakt, bevatten daaromtrent bedroevende bijzonderheden. Het jaarlijksche inkomen van zeer velen was veel minder dan redelijker wijze voor de behoeften van den onderwijzer en zijn gezin gevorderd werd; in sommige provincien was het vaak lager dan dat van den handewerksman of daglooner. Vele gemeentebesturen, waren er slechts op bedacht, om de uitgaven voor hunne bezoldiging bestemd gestadig te verminderen. Na een leven in drukke en geestvermoeijende werkzaamheden, onder gestadigen strijd tegen kommer en behoefte doorgebragt, was er voor den onderwijzer niet eens vooruitzigt, om aan het einde daarvan, ten minste eenige zorgelooze en kalme dagen te kunnen slijten. Het verkrijgen van pensioen was in den regel voor den onderwijzer niet mogelijk: eigenlijken aanspraak daarop kon hij niet maken.

Thans wil de wet, dat aan elken Hoofdonderwijzer aan de openbare scholen, behalve vrije woning, zoo mogelijk met eenen tuin, eene jaarwedde worde toegelegd. Ten behoeve van elken kweekeling wordt aan den hoofdonderwijzer mede eene vaste jaarwedde toegekend. Het juiste cijfer hiervoor te bepalen, was onmogelijk, daar het natuurlijk veel verschillen konde, naar plaatselijke omstandigheden. Men heeft echter tegen onwil en groote bekrompenheid in deze pogen te waken door de vaststelling van een *minimum*. De genoemde jaarwedden mogen voor den hoofdonderwijzer nergens minder dan ƒ400,— voor den hulponderwijzer nergens minder dan ƒ200,— voor den kweekeling minder dan ƒ25,— 's jaars bedragen.

Maar hier zal zich nu de beste gelegenheid voordoen om op te merken, welke gemeentebesturen de wet het meest in hare wezenlijke bedoelingen ten uitvoer willen leggen, welke de ware belangen hunner jeugd het beste willen behartigen. Het zullen die zijn, die de wettige cijfers vaak overschrijden en verre te boven gaan: die den bekwamen onderwijzer eene ruime belooning schenken. Kan alzoo de wet, door eene milde toepassing geholpen, het lot van den onderwijzersstand reeds dadelijk verbeteren, zij doet dit ook door het beginsel van pensioen aan te nemen. Hoofd- en hulponderwijzers erlangen regt daarop door het bekomen van eervol ontslag op bereikten vijf en zestigjarigen leeftijd en veertigjarige dienst. Het pensioen kan echter ook verleend worden aan hen, die, na tienjarigen diensttijd, uithoofde van ziels- of ligchaamsgebreken voor de waarneming hunner betrekking ongeschikt zijn en daarom eervol ontslag hebben bekomen. Wij treden hier in geene bijzonderheid wegens de berekening en het bedrag van dat pensioen, en willen alleen vermelden, dat het nimmer *meer* kan bedragen dan twee derde gedeelte der jaarwedde, die over de laatste twaalf maanden, het eervol ontslag voorafgaande, aan den onderwijzer was toegekend.

(*Vervolg en Slot in ons volgend No.*)

Producten-Handel.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker. Den 1n. dezer, van plant. Lunenburg, 15 a 16 vaten a 10,31 cent.

Scheepvaart.

VERTROKKEN.

Den 2den dezer, Z. M. Transportschip *Merwede*, naar Curaçao.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Anna Lena, kapt. C. Zaal, adres bij J. H. Zaal. Sluit *HEDEN.*

Mina, kapt. Cupido, adres bij M. M. Curiel. *Sluit* 12 *dezer.*

Juno, kapt. Rosberger, adres bij M. M. Curiel.

Willem Eduard, kapt. H. D. van Wijk Jr., adres bij J. G. Fonseca Fz.

Maximiliaan, kapt. W. B. Schil, adres bij J. M. Polak.

Compagnie, kapt. Kuiper, adres bij J. C. Oosterbaan.

Equator, kapt. Nieuwenhuijs, adres bij M. M. Curiel.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. Gisius.

Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Faverei.

Hermanus Izauk, kapt. Braunstahl, adr. bij J. H. Zaal.

Johanna Christina, kapt. J. H. ter Wiesen, adres bij J. H. Zaal.

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . ƒ20—
voor zes maanden . » 11—
» drie » . . 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant . . . . —25
De prijs der Advertentien is per regol » —26